

Albanian A: literature – Standard level – Paper 1
Albanais A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Albanés A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Friday 8 May 2015 (afternoon)
Vendredi 8 mai 2015 (après-midi)
Viernes 8 de mayo de 2015 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Shkruaj një analizë të drejtuar letrare duke u bazuar në vetëm një tekst. Në përgjigjen tuaj duhet t'i drejtoheni të dyja pyetjeve udhëzuese.

1.

Në imagjinatën time, lagjen tonë – çdo shtëpi, çdo rrugë e vogël, çdo qoshe dhe rrugicë – ishte si një korporatë ndërkombëtare drejtuar nga tregtarët dhe mjeshtra nga të gjitha trojet, të cilët do të shfaqen me udhëzime dhe na japin një dorë me punët e shtëpisë.

5 Bota që unë kam imagjinuar rreth meje, si përplasja e kulturave, njerëzit që ishin atje kane shtuar bukuri në jetën tonë dhe një dimension të çuditshëm kozmopolit në lagjen e vogël ku jam rritur. Të gjitha këto karaktere të paharrueshme ende bartin në dhe nga ëndrrat e mia.

10 Unë nuk jam i sigurt nëse ndonjë prej tyre në fakt është ende mes nesh, por po, ato rrinë pezull në kujtesën time, duke sjellë në mend e përdorura shpesh prej tyre. Ato janë të gjithë në mendjen time, Gollobordasit¹ që suvatonin muret me lagështire dhe rregullonin çatitë që pikonin, mikun tim nga Bosnja, atë djalin² me orë në xhep që gjithmonë do të shesë fruta në një barake frutash, Rumunin i cili do të merrej gjithmonë me pastrimin e kanaleve dhe na ofronte fjalë diturie rreth baltës kurative dhe llaçit, vizitorin nga Nili i largët, si “egjiptian” shokët që merrenin me riparimin e mjeteve dhe çadrave, miqtë tanë romë duke bërë atë që ata e dinin më mirë, duke parashikuar fatin dhe shitjen e gështenjave të pjekura, dhe i fundit por jo për rendesi,

15 “Ghega”, djali nga veriu, ëmbëlsirat e të cilit ëmbëlsuan një pjesë të jetës sime.

Unë kam qenë i shqetësuar, mërzhitur kur kuptova se ata nuk ishin më aty, se procesioni vjetor i figurave kishte ndalur. Ata ishin ngrirë në kujtesën time, si një gotë formalina³ lënë në një laborator. Të gjithë njerëzit me profesionet dhe zejtaritë e tyre ishin zhdukur, dhe vetëm stereotipet dhe paragjykimet rreth tyre mbeten. Mbetem vetem, une dhe populli im.

20 A ishte epikë e një parajsë të humbur apo ishte një mësim fëmijërie në shtrembërim nacionalist? Çfarëdo të ishte, ajo ishte një realitet multikulturor, në të cilat “ne” dhe “ata”, në të cilin “tanët” dhe “të tyre”, ishin përbërësit e kuzhinës tradicionale ballkanike. Po, çfarëdo të ishte ajo ne e pëlqenim shumë.

Arian Lila, *Njerezit tane* (2012)

¹ Gollobordasit: krahine malore në Shqipërinë lindore

² Djalit: të ardhur nga larg

³ formalina: solucion i përdorur për të ruajtur materialet biologjike

(a) Çfarë imazhi të lagjes po për shkruan shkrimtari?

(b) Si ka përdorur autori detajet për t'i dhënë rëndësi e fuqi mendimeve të tij?

2.

Trojet tona

- Që nga ai moment,
Kam lënë pas meje boshllëkun e hapave të mia,
Gjurmët e jetës sime të pajetuar.
Ku kanë shkuar të gjitha fjalët?
- 5 Nga kemi humbur,
Kush jemi në të vërtetë?
- Pas këtyre ndjenjave,
Sensit të pendimit,
Topografive* të mundimit,
- 10 As ju,
As unë,
Po kuptoj,
Prej nga po vjen stuhia.
- Që nga ai moment,
- 15 Ata u bënë shalli im i harresës,
Për të na ngrohur në netët e ftohta,
Sa ftohtë është në tonë “trojet tona!”

Nora Dumani, *Trojet tona* (1997)

* Topografive: përshkrimi i një vendi e paraqitja e tij me relievin e me shtrirjen në shkallë të zvogëluar

- (a) Çfarë imazhi të trojeve tona ka përshkruar poeti?
- (b) Nëpërmjet çfarë teknikash është përshkruar mërziçja në këtë poezi?
-